ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.10.1996
COM(96) 499 τελικό

96/0249 (CNS)
96/0250 (CNS)

Ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα

Παράγωγο δίκαιο για την καθιέρωση του ευρώ και άλλες διατάξεις σχετικές με την καθιέρωση του ευρώ

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για ορισμένες διατάξεις σχετικές με την καθιέρωση του ευρώ

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την καθιέρωση του ευρώ

(υποβληθείσες από την Επιτροπή)

Παράγωγο δίκαιο
για την καθιέρωση του ευρώ και
ορισμένες διατάξεις σχετικές με την καθιέρωση του ευρώ

(Ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα)

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης (Δεκέμβριος του 1995) ενέκρινε σενάριο για την καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος και αποφάσισε ότι οι προπαρασκευαστικές, τεχνικού χαρακτήρα, εργασίες για έναν κανονισμό του Συμβουλίου ο οποίος θα καθορίζει το νομικό πλαίσιο της χρησιμοποίησης του ευρώ θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο στα τέλη του 1996. Στο πλαίσιο αυτής της προοπτικής, η Επιτροπή διαβιβάζει συνημμένα δύο προτάσεις κανονισμών του Συμβουλίου, κατά την εκπόνηση των οποίων τηρήθηκαν οι σχετικές με το εν λόγω νομικό πλαίσιο αρχές που αναφέρονται στο σημείο 9 του σεναρίου αναφοράς.

Το νομικό πλαίσιο καταρτίστηκε κατόπιν εντατικών διαβουλεύσεων με τους εκπροσώπους του ιδιωτικού τομέα ενώ πολύτιμη ήταν και η συνεισφορά εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος.

Από τις διαβουλεύσεις αυτές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία των υπηρεσιών της Επιτροπής, προέκυψε σαφώς ότι οι συγκεκριμένες προτάσεις για τη μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα πρέπει να αποσαφηνίζουν εγκαίρως το νομικό πλαίσιο του ευρώ, και συγκεκριμένα πολύ πριν από την έναρξη του τρίτου σταδίου της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Για ορισμένες διατάξεις, ειδικά εκείνες που αφορούν τη συνέχεια των συμβάσεων και τη στρογγυλοποίηση, η ασφάλεια δικαίου - στοιχείο απαραίτητο για μία ταχεία προετοιμασία - μπορεί να διασφαλιστεί μόνο εάν οι εν λόγω διατάξεις εγκριθούν και τεθούν σε ισχύ πολύ πριν από την έναρξη του τρίτου σταδίου.

Το άρθρο 109Λ, παράγραφος 4, τρίτη φράση, το οποίο προβλέπει τη λήψη «άλλων μέτρων που είναι αναγκαία για την ταχεία εισαγωγή του ... ενιαίου νομίσματος», θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση μόνο από τις αρχές του 1998 και μετέπειτα, όταν, σύμφωνα με το άρθρο 109 Ι, παράγραφος 4, θα έχει ληφθεί απόφαση για τα κράτη μέλη που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος. Η Επιτροπή προτείνει συνεπώς, δυνάμει της συμφωνίας στην οποία κατέληξε το άτυπο Συμβούλιο Ecofin του Δουβλίνου, να βασισθούν στο άρθρο 235 της Συνθήκης οι διατάξεις για τις οποίες πρέπει επειγόντως να εδραιωθεί η ασφάλεια δικαίου, και να εγκριθούν οι λοιπές διατάξεις για το νομικό πλαίσιο βάσει του άρθρου 109 Λ, παράγραφος 4 της Συνθήκης.

Η Επιτροπή προτίθεται να επιδιώξει την πολιτική έγκριση των δύο προτάσεων κανονισμού κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που θα συνέλθει στο Δουβλίνο το Δεκέμβριο του 1996.

Οι ακόλουθες προτάσεις κανονισμού επισυνάπτονται στην παρούσα ανακοίνωση:

- Κανονισμός του Συμβουλίου για την καθιέρωση του ευρώ (άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4 της Συνθήκης). Στόχος είναι να καθοριστούν οι διατάξεις της νομοθεσίας περί νομίσματος για τα κράτη μέλη για τα οποία δεν προβλέπεται παρέκκλιση. Στην πρόταση της Επιτροπής ορίζεται ως ημερομηνία θέσης σε ισχύ του κανονισμού η 1η Ιανουαρίου 1999. Ο κανονισμος προβλέπει την αντικατάσταση των εθνικών νομισμάτων από το ευρώ. Για μία μεταβατική περίοδο, η οποία θα λήξει το αργότερο στις 31.12.2001, τα εθνικά νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών θα επαναπροσδιοριστούν ως νομισματικές εκφράσεις του ευρώ. Κατά την περίοδο αυτή, το ευρώ και οι εθνικές νομισματικές μονάδες θα είναι νομικώς ισοδύναμα. Η πρόταση κανονισμού περιλαμβάνει κανόνες για τη χρησιμοποίηση της εθνικής νομισματικής μονάδας και του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Καθορίζει επίσης κανόνες σχετικούς με τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα σε ευρώ, τα οποία θα τεθούν σε κυκλοφορία στις 31 Δεκεμβρίου 2001 το αργότερο.

  Η διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προβλέπεται από το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4 της Συνθήκης, η οποία όμως μπορεί να αντικατασταθεί από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 109 ΣΤ, παράγραφος 8 της Συνθήκης. Αν και δεν προβλέπεται ρητώς, η διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ιδιαιτέρως επιθυμητή.

- Κανονισμός του Συμβουλίου για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων σχετικών με την καθιέρωση του ευρώ (άρθρο 235 της Συνθήκης). Στόχος του κανονισμού αυτού είναι η θέσπιση των διατάξεων σχετικά με την καθιέρωση του ευρώ, για τις οποίες πρέπει επειγόντως να εδραιωθεί η ασφάλεια δικαίου. Η πρόταση κανονισμού επιβεβαιώνει ότι η καθιέρωση του ευρώ δεν θίγει τη συνέχεια των συμβάσεων ή άλλων νομικών πράξεων. Διευκρινίζει εξάλλου ότι από την 1η Ιανουαρίου 1999 το «καλάθι-ECU» θα μετατραπεί σε ευρώ με ισοτιμία 1 προς 1. Τέλος, η πρόταση κανονισμού προσδιορίζει το βαθμό ακρίβειας που θα διέπει τον καθορισμό των τιμών μετατροπής στις 1 Ιανουαρίου 1999 και διατυπώνει τους κανόνες στρογγυλοποίησης για τις μετατροπές μεταξύ του ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων.

  Σύμφωνα με το άρθρο 235 της Συνθήκης, απαιτείται η διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα προβλέπεται από το άρθρο 109 ΣΤ, παράγραφος 6 της Συνθήκης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Βασικοί στόχοι των προτάσεων κανονισμού

Δεδομένου ότι οι προετοιμασία όσον αφορά τη μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα βρίσκεται στο στάδιο του καθορισμού των πρακτικών λεπτομερειών, ολοένα και περισσότεροι οικονομικοί φορείς ζητούν την ύπαρξη απόλυτης ασφάλειας του δικαίου όσον αφορά τη χρησιμοποίηση του ευρώ, και αυτό πριν από την έναρξη του τρίτου σταδίου της ΟΝΕ.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης (Δεκέμβριος 1995) αναγνώρισε την εν λόγω ανάγκη ασφάλειας του δικαίου, εγκρίνοντας σενάριο για την καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος και προβλέποντας ιδίως ότι ένας κανονισμός του Συμβουλίου, για τον οποίο οι τεχνικές εργασίες προπαρασκευής θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τα τέλη του 1996, θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1999 και θα καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τη χρησιμοποίηση του ευρώ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαίωσε επίσης την αρχή περί συνέχειας των συμβάσεων και, στην περίπτωση συμβάσεων όπου τα ποσά εκφράζονται σε «καλάθι-ECU», η αντικατάσταση με το ευρώ θα γίνει με τιμή μετατροπής ένα προς ένα.

Για την αντιμετώπιση της προαναφερθείσας ανάγκης περί ασφάλειας του δικαίου, η Επιτροπή προτείνει, στο παρόν κείμενο, τις διατάξεις που θα συγκροτήσουν το νομικό πλαίσιο για τη χρησιμοποίηση του ευρώ.

Οι διατάξεις αυτές θα περιληφθούν σε δύο χωριστά σχέδια κανονισμών, και αυτό για τον ακόλουθο λόγο:

Το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, τρίτη φράση προβλέπει τη λήψη «άλλων απαραίτητων μέτρων για την ταχεία εισαγωγή του ... ενιαίου νομίσματος». Το άρθρο όμως αυτό θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση μόνο από τις αρχές του 1998 και μετέπειτα, όταν θα έχει εκδοθεί απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 109 Ι, παράγραφος 4, η οποία θα ορίζει τα κράτη μέλη που πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια για την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος. Για το λόγο αυτό, οι διατάξεις για τις οποίες πρέπει επειγόντως να υπάρξει η ασφάλεια του δικαίου μέσω της ταχείας έγκρισής τους, βασίζονται στο άρθρο 235 της Συνθήκης, ενώ οι υπόλοιπες διατάξεις που καθορίζουν τη νομοθεσία περί νομίσματος των συμμετεχόντων κρατών μελών θα θεσπιστούν βάσει του άρθρου 109 Λ, παράγραφος 4 της Συνθήκης. Προτείνοντας ήδη από το στάδιο αυτό τις εν λόγω διατάξεις, η Επιτροπή προσφέρει τη δυνατότητα πολιτικής έγκρισής τους, κατά τρόπο ώστε η επίσημη έκδοσή τους το 1998 να αποτελέσει μία απλή διατύπωση.

Οι στόχοι του κανονισμού του Συμβουλίου για ορισμένες διατάξεις σχετικές με την καθιέρωση του ευρώ είναι οι ακόλουθοι:

– να επιβεβαιωθεί ότι, από 1ης Ιανουαρίου 1999, οι αναφορές στο ECU που περιλαμβάνονται στις συμβάσεις και στις άλλες νομικές πράξεις θα αντικατασταθούν από αναφορές στο ευρώ με τιμή μετατροπής ένα ευρώ προς ένα ECU·

– να επιβεβαιωθεί η συνέχεια των συμβάσεων οι οποίες εκφράζονται σε εθνικά νομίσματα και σε ECU και λήγουν μετά την 1η Ιανουαρίου 1999·

– να προσδιοριστεί ο βαθμός ακρίβειας με τον οποίο θα καθοριστούν αμετάκλητα οι τιμές μετατροπής την 1η Ιανουαρίου 1999·

– να προσδιοριστούν οι κανόνες στρογγυλοποίησης.

Εξάλλου, το εν λόγω σχέδιο κανονισμού εισάγει, στην κοινοτική νομοθεσία, το «ευρώ» ως ονομασία του ενιαίου νομίσματος. Στα σημεία της αιτιολογικής σκέψης γίνεται αναφορά στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με την οποία θεσπίζεται το όνομα του ενιαίου νομίσματος.

Μεταξύ των υπολοίπων σημαντικών συνεπειών του σχεδίου κανονισμού, μπορούν να αναφερθούν:

– η παροχή διαβεβαίωσης και εγγυήσεων προς τις αγορές ότι οι συμβάσεις δεν θα επηρεασθούν από την καθιέρωση του ευρώ·

– η επιβεβαίωση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από συμβάσεις στις οποίες τα σχετικά ποσά εκφράζονται σε «καλάθι-ECU»·

– η διευκόλυνση της τεχνικής προετοιμασίας για τη μετάβαση στο ευρώ, ιδίως στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών.

Οι βασικοί στόχοι του σχεδίου κανονισμού για την καθιέρωση του ευρώ ειναι οι ακόλουθοι:

– καθορισμός χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση της μετάβασης στο ευρώ·

– αντικατάσταση των εθνικών νομισμάτων από το ευρώ, από 1ης Ιανουαρίου 1999·

– θέσπιση, για την περίοδο κατά την οποία τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ δεν θα έχουν ακόμη τεθεί σε κυκλοφορία, μίας

νομικά δεσμευτικής ισοδυναμίας μεταξύ του ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων·

– διασφάλιση ότι οι ιδιωτικοί οικονομικοί φορείς θα έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν το ευρώ κατά τη μεταβατική περίοδο· παράλληλα όμως, η χρησιμοποίηση του ευρώ δεν θα είναι υποχρεωτική για τους εν λόγω φορείς·

– καθορισμός των κανόνων για την κυκλοφορία και την προστασία των τραπεζογραμματίων και κερμάτων.

Το εν λόγω σχέδιο κανονισμού αποσκοπεί επίσης στο να παράσχει στους οικονομικούς φορείς μεγαλύτερη διασφάλιση σχετικά με τα ακόλουθα σημεία:

– το χρονοδιάγραμμα μετάβασης στο ενιαίο νόμισμα·

– το πεδίο χρησιμοποίησης του ευρώ κατά τη μεταβατική περίοδο είτε υπό την ονομασία αυτή (ευρώ) είτε εκφραζόμενο σε εθνικές νομισματικές μονάδες·

– την αντικατάσταση των εθνικών τραπεζογραμματίων και κερμάτων από τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ κατά τη λήξη της διαδικασίας μετάβασης στο ενιαίο νόμισμα.

2. ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΡΙΘ. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Άρθρο 1

Το άρθρο αυτό περιέχει τους ορισμούς των διαφόρων όρων που χρησιμοποιούνται στο σχέδιο κανονισμού.

Ως «νομικές πράξεις» νοούνται όλες οι πράξεις νομικού χαρακτήρα οι οποίες αναφέρονται σε νομίσματα, νομισματικές μονάδες ή ποσά εκφρασμένα σε νομισματικές μονάδες. Ο όρος αυτός καλύπτει επίσης ρητά τα μέσα πληρωμών, όπως οι επιταγές, εκτός των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων.

Ως «εθνικές νομισματικές μονάδες» νοούνται οι νομισματικές μονάδες των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση οι οποίες εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται κατά τη μεταβατική περίοδο.

Οι τιμές μετατροπής θεσπίζονται την 1η Ιανουαρίου 1999, σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, πρώτη πρόταση της Συνθήκης (βλέπε άρθρο 4).

Άρθρο 2

Το άρθρο αυτό έχει απλώς ερμηνευτική αξία. Επιβεβαιώνει ότι κάθε αναφορά στο ECU "καλάθι νομισμάτων", όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 109 Ζ της Συνθήκης και στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94, μετατρέπεται σε αναφορά στο ευρώ με ισοτιμία 1:1.

Ο ορισμός αυτό χρησιμοποιείται ρητά στην κοινοτική νομοθεσία. Όσον αφορά τη χρήση του ECU στο ιδιωτικό δίκαιο, υιοθετείται η παραδοχή ότι οι συμβάσεις που χρησιμοποιούν το ECU χωρίς να το προσδιορίζουν σαφώς, θα θεωρούνται ότι αναφέρονται στο ECU όπως προβλέπεται στο κοινοτικό δίκαιο. Μπορεί κανείς να υποθέσει με επαρκή ασφάλεια ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι αντισυμβαλλόμενοι των συμβάσεων που εκφράζονται σε ECU είχαν την πρόθεση να αναφερθούν στο επίσημο ECU, ακόμα και αν αυτό δεν προκύπτει σαφώς από το κείμενο κάθε σύμβασης. Η παραδοχή αυτή είναι σύμφωνη με την προσέγγιση που ακολουθείται στη σύσταση της Επιτροπής 94/284/ΕΚ σχετικά με το νομικό καθεστώς του ECU και των συμβάσεων που εκφράζονται σε ECU ενόψει της θέσπισης του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος. Με την παραδοχή αυτή τηρείται απόλυτα η ελευθερία της σύναψης συμβάσεων εφόσον επιτρέπεται στα συμβαλλόμενα μέρη να συμφωνήσουν σε κάτι διαφορετικό, με αποτέλεσμα να ανατρέπεται η εν λόγω παραδοχή.

Το άρθρο αυτό χρησιμοποιεί την ονομασία «ευρώ» για το ενιαίο νόμισμα. Στις αιτιολογικές σκέψεις γίνεται αναφορά στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Μαδρίτης σχετικά με την ονομασία αυτή.

Η παράγραφος 2 καταργεί τον κανονισμό του Σύμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94. Ο κανονισμός αυτός έπρεπε ούτως ή άλλως να καταργηθεί, δεδομένου ότι οι διατάξεις της Συνθήκης και συγκεκριμένα το άρθρο 109 Ζ και το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4 καθίστανται άνευ αποτελέσματος κατά την έναρξη του τρίτου σταδίου.

Άρθρο 3

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να επιβεβαιώσει τη συνέχεια των νομικών πράξεων, και ιδίως των συμβάσεων. Και το άρθρο αυτό έχει καθαρά ερμηνευτική αξία. Δεδομένου ότι η ΟΝΕ δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ούτε απρόβλεπτο γεγονός, ούτε σοβαρή διαταραχή των οικονομικών συνθηκών, οι συμβαλλόμενοι δεν νομιμοποιούνται λόγω της εισαγωγής του ευρώ να επικαλεσθούν την αρχή της σύγχυσης ή την «Wegfall der Geschäftsgrundlage», ή την «théorie de l'imprévision» ή άλλες παρεμφερείς αρχές. Η αρχή της συνέχειας είχε ήδη υπογραμμιστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης στο σενάριο για τη μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα.

Οι «όροι των νομικών πράξεων» αφορούν κυρίως τα επιτόκια των χρηματοπιστωτικών συμβάσεων αλλά περιλαμβάνουν επίσης και όλους τους άλλους όρους.

Η διάταξη ισχύει για τις συμβάσεις που εκφράζονται σε νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών και σε ECU, ανεξάρτητα από το αν οι συμβάσεις αυτές έχουν καταρτισθεί βάσει του δικαίου των συμμετεχόντων ή των μη συμμετεχόντων κρατών μελών.

Το άρθρο αναφέρεται στην «εισαγωγή του ευρώ», έκφραση η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 109 Λ, παράγραφο 4 της Συνθήκης και η οποία είναι ευρύτερη της «υποκατάστασης». Η έκφραση αυτή περιλαμβάνει την αντικατάσταση κάθε αναφοράς στο ECU όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού από αναφορά στο ευρώ.

Οι τελευταία πρόταση επιβεβαιώνει ότι διατηρείται η γενικώς αποδεκτή αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων.

Άρθρο 4

Με το άρθρο αυτό θεσπίζονται κανόνες για τις τιμές μετατροπής. Σύμφωνα με την πρώτη πρόταση του άρθρου 109Λ, παράγραφος 4, οι ισοτιμίες καθορίζονται την 1η Ιανουαρίου 1999.

Η πρώτη παράγραφος εισάγει μια ασφαλιστική δικλείδα όσον αφορά την κατηγορία των ισοτιμιών που θα καθοριστούν και τον αριθμό των

σημαντικών ψηφίων, δηλαδή όταν μία ισοτιμία διαβάζεται από τα αριστερά προς τα δεξιά και με αρχή το πρώτο μη μηδενικό ψηφίο, θα έχει έξι ψηφία (τα οποία δεν πρέπει να συγχέονται με τον αριθμό των δεκαδικών ψηφίων).Το Συμβούλιο δεσμεύεται να καθορίζει το ίδιο τις τιμές μετατροπής μ'αυτήν την ακρίβεια. Η επιλογή έξι σημαντικών ψηφίων ακολουθεί τα πρότυπα του ΕΝΣ.

Για να αποφευχθούν οι ανακρίβειες στις μετατροπές, οι αμετάκλητα καθορισμένες ισοτιμίες περιλαμβάνουν μόνο την τιμή μετατροπής μεταξύ του ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων. Οι διμερείς συναλλαγματικές ισοτιμίες μεταξύ των εθνικών νομισματικών μονάδων θα προκύπτουν από αυτές τις τιμές μετατροπής.

Η παράγραφος 2 ορίζει ότι οι οικονομικοί φορείς δεν πρέπει να στρογγυλοποιούν τις τιμές μετατροπής όταν πραγματοποιούν μετατροπές.

Η παράγραφος 3 απαγορεύει τη χρησιμοποίηση αντιστρόφων τιμών μετατροπής γιατί αυτό σημαίνει στρογγυλοποίηση των τιμών και θα προκαλούσε σημαντικές ανακρίβειες λόγω του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος της στρογγυλοποίησης, κυρίως όταν πρόκειται για μεγάλα ποσά.

Η παράγραφος 4 προβλέπει έναν αλγόριθμο υποχρεωτικής εφαρμογής για τις μετατροπές μεταξύ των εθνικών νομισματικών μονάδων, εφόσον οι διμερείς αυτές ισοτιμίες δεν προσδιορίζονται άμεσα στα πλαίσια του ορισμού των «τιμών μετατροπής» που προβλέπεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 5

Το άρθρο αυτό ορίζει ορισμένους κανόνες στρογγυλοποίησης για τις μετατροπές των νομισματικών ποσών μεταξύ του ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων καθώς και μεταξύ εθνικών νομισματικών μονάδων. Τα νομισματικά ποσά σε ευρώ θα στρογγυλοποιούνται πάντα προς το πλησιέστερο cent. Τα νομισματικά ποσά σε εθνικές νομισματικές μονάδες θα στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη υποδιαίρεση ή στην πλησιέστερη μονάδα του εθνικού νομίσματος. Διατηρούνται οι εθνικές πρακτικές. Η ελαστικότητα αυτή επιτρέπει ιδίως τη διατήρηση των πρακτικών που ακολουθούνται σε ορισμένες χώρες σύμφωνα με τις οποίες τα νομισματικά ποσά στρογγυλοποιούνται σε μονάδες άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο (για παράδειγμα, όταν τα ποσά στρογγυλοποιούνται σε ένα πολλαπλάσιο της νομισματικής μονάδας).

Άρθρο 6

Το άρθρο αυτό καθορίζει την έναρξη ισχύος. Ο κανονισμός θα αρχίσει να ισχύει την επόμενη μέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα. Το άρθρο 2 θα αρχίσει να ισχύει μόνο από την 1η Ιανουαρίου 1999.

3. ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Άρθρο 1

Το πρώτο άρθρο προσδιορίζει τους όρους «συμμετέχον κράτος μέλος», «νομικές πράξεις», «τιμές μετατροπής», «μονάδα ευρώ», «εθνικές νομισματικές μονάδες», «μεταβατική περίοδος» και «οργανωμένες αγορές».

Ο όρος «συμμετέχον κράτος μέλος» χρησιμοποιείται για να περιγράψει τα κράτη μέλη χωρίς παρέκκλιση. Παρά το ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ θεωρείται καταρχήν ότι συμμετέχουν στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ, αν και με διαφορετικούς κανόνες, ο όρος «συμμετέχον κράτος μέλος» χρησιμοποιείται για να καταστήσει σαφέστερο το σχέδιο κανονισμού. Η απαρίθμηση των συμμετεχόντων κρατών μελών θα διευκολύνει την αναγνώριση του «lex monetae» σε τρίτες χώρες.

Ο όρος «νομική πράξη» καλύπτει όλες τις πράξεις που έχουν νομικό χαρακτήρα και οι οποίες αναφέρονται σε νομίσματα, νομισματικές μονάδες ή ποσά εκφραζόμενα σε νομισματικές μονάδες. Ο όρος αυτός καλύπτει ειδικότερα όλα τα είδη συμβάσεων, γραπτές ή προφορικές, τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί σιωπηρά και τις συμβάσεις που απορρέουν από την συμπεριφορά των συμβαλλομένων.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4 της Συνθήκης, οι ισοτιμίες θεσπίζονται την 1.1.1999. Οι κανόνες για τη θέσπιση των ισοτιμιών θεσπίζονται με τον κανονισμό του Συμβουλίου [...] για ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ. Για να μην υπάρχουν προβλήματα στρογγυλοποίησης, θα οριστούν μόνο οι τιμές μετατροπής ενός ευρώ για κάθε ένα από τα εθνικά νομίσματα των κρατών μελών. Οι διμερείς ισοτιμίες μεταξύ εθνικών νομισμάτων θα υπολογίζονται από τις τιμές του ευρώ· στον κανονισμό του Συμβουλίου ορίζεται για το σκοπό αυτό ένας αλγόριθμος υποχρεωτικής εφαρμογής. Δεν προβλέπονται αντίστροφες ισοτιμίες που να εκφράζουν το ποσοστό του κάθε εθνικού νομίσματος σε σχέση με μία μονάδα ευρώ.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου θα υπάρχουν πολλές μονάδες ευρώ ως νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών: η «μονάδα ευρώ» και οι «εθνικές νομισματικές μονάδες». Ο όρος «μονάδα ευρώ» χρησιμοποιείται για τη διάκριση μεταξύ των δεκαδικών εκφράσεων του ευρώ σε μονάδες του ίδιου του ευρώ, και των μη δεκαδικών εκφράσεων του ευρώ σε εθνικές νομισματικές μονάδες. Οι «εθνικές νομισματικές μονάδες» αφορούν τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών, τα οποία αποτελούσαν αυτοτελή νομίσματα πριν αντικατασταθούν από το ευρώ.

Το πέρας της μεταβατικής περιόδου θα αποφασιστεί αργότερα.

Ο ορισμός των «οργανωμένων αγορών» αναφέρεται στην οδηγία 93/22/ ΕΟΚ για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών. Στον ορισμό αυτό περιλαμβάνονται οι αγορές για τη συνήθη ανταλλαγή, τον

συμψηφισμό και τον διακανονισμό των κινητών αξιών, των μεριδίων σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων, των μέσων χρηματαγοράς, των προθεσμιακών χρηματοοικονομικών συμβολαίων, των προθεσμιακών συμβολαίων επιτοκίων, των συμβάσεων ανταλλαγής, των δικαιωμάτων επί χρηματοπιστωτικών μέσων και των μέσων πληρωμής.

Άρθρο 2

Με την πρώτη πρόταση και σε συνδυασμό με το άρθρο 17, το ευρώ καθιερώνεται από την 1η Ιανουαρίου 1999 ως το νόμισμα των συμμετεχόντων κρατών μελών. Η αναφορά στα κράτη μέλη (και όχι στη Νομισματική Ένωση) έχει σκοπό να καταστήσει σαφές ότι το ευρώ είναι το νόμισμα κάθε κράτους μέλους. Έτσι δεν θα υπάρχει σύγχυση σε ό,τι αφορά τη συνέχεια των συμβάσεων και ιδίως σε διεθνές επίπεδο.

Γίνεται διάκριση μεταξύ της ονομασίας του νομίσματος (ευρώ) και της λογιστικής μονάδας (ένα ευρώ) στην οποία εκφράζονται όλα τα νομισματικά ποσά. Όπως συμφωνήθηκε στην άτυπη συνάντηση του Συμβουλίου Ecofin στη Βερόνα τον Απρίλιο του 1996, το ευρώ υποδιαιρείται σε εκατό «cent». Όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις, ο ορισμός της ονομασίας «cent» δεν έχει σκοπό να εμποδίσει τη δυνατότητα χρησιμοποίησης άλλων συνήθως χρησιμοποιουμένων εναλλακτικών ονομασιών, ενώ παράλληλα δεν αμφισβητείται η αρχή ότι η ονομασία του ενιαίου νομίσματος και οι επιμέρους εκφράσεις του σε εθνικό νόμισμα μπορούν μόνο να αποφασισθούν σε κοινοτικό επίπεδο.

Άρθρο 3

Με το άρθρο αυτό, το οποίο προβλέπει την αντικατάσταση των παλαιών εθνικών νομισμάτων από το ευρώ στις καθορισμένες ισοτιμίες, καθιερώνεται μία «σταθερή σχέση» μεταξύ καθενός από τα παλαιά νομίσματα και του νέου νομίσματος. Κατά συνέπεια εξασφαλίζεται η συνέχεια των συμβάσεων και των άλλων νομικών πράξεων σύμφωνα με τη νομιναλιστική αρχή. Η αντικατάσταση των παλαιών εθνικών νομισμάτων των συμμετεχόντων κρατών μελών λαμβάνει χώρα την 1η Ιανουαρίου 1999. Οι μεταβατικές διατάξεις που ορίζουν το καθεστώς και τη χρησιμοποίηση των εθνικών νομισματικών μονάδων δεν επηρεάζουν από νομική άποψη την αντικατάσταση αυτή.

Άρθρο 4

Το άρθρο αυτό καθορίζει τη λογιστική μονάδα του ΕΣΚΤ η οποία δεν αναφέρεται ρητά στη Συνθήκη ούτε στο πρωτόκολλο του ΕΣΚΤ.

Σημειώνεται ότι η παρούσα διάταξη, η οποία θα τεθεί σε ισχύ μόνο την 1η Ιανουαρίου 1999, δεν ορίζει τη λογιστική μονάδα για το χρονικό διάστημα από τη σύσταση της ΕΚΤ μέχρι την έναρξη του τρίτου σταδίου. Αν είχε

αποφασιστεί η χρησιμοποίηση του καλαθιού του ECU το οποίο είναι η λογιστική μονάδα του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος, τότε το παρόν σχέδιο κανονισμού θα εξασφάλιζε ότι από την 1.1.1999 η λογιστική μονάδα θα ήταν το ευρώ· στην περίπτωση αυτή το παρόν άρθρο θα είχε ερμηνευτική αξία.

Άρθρο 5

Με το άρθρο 5 η δυνατότητα εφαρμογής των άρθρων 6 έως 9 περιορίζεται στη μεταβατική περίοδο.

Άρθρο 6

Το άρθρο 6 εισάγει την έννοια μιας εθνικής νομισματικής μονάδας η οποία ορίζεται στο άρθρο 1. Με την πρώτη πρόταση της παραγράφου 1, εισάγονται προσωρινά και άλλες υποδιαιρέσεις της ενιαίας νομισματικής μονάδας, του ευρώ, (πέραν της υποδιαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 2, η οποία είναι μόνιμη). Με την πρόταση αυτή, ο κοινοτικός νομοθέτης κάνει χρήση της ευχέρειάς του να θεσπίσει όσες υποδιαιρέσεις του ενιαίου νομίσματος επιθυμεί, σε οποιοδήποτε κλάσμα της μονάδας του ενιαίου νομίσματος και με οποιαδήποτε ονομασία. Η διαδικασία αυτή ενδέχεται να απαιτήσει συντελεστές μετατροπής μικρότερους από 1. Οι εθνικές υποδιαιρέσεις εξακολουθούν να ισχύουν.

Το άρθρο 1 παρέχει τη δυνατότητα χρησιμοποίησης του ενιαίου νομίσματος όχι μόνο με την ονομασία του, αλλά επίσης και με τις ονομασίες και τις μονάδες των παλαιών εθνικών νομισμάτων τα οποία καθίστανται εκφράσεις του ευρώ.

Η τρίτη πρόταση εξασφαλίζει ότι οι διατάξεις του εθνικού δικαίου περί νομίσματος, οι οποίες είναι σύμφωνες με τον παρόντα κανονισμό θα συνεχίσουν να ισχύουν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Αυτό ισχύει κυρίως για τις διατάξεις που αφορούν τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα.

Στην παράγραφο 2 καθίσταται σαφές ότι δεν υπάρχει διαφορά από νομική άποψη αν σε ένα νομικό μέσο γίνεται αναφορά στη μονάδα εθνικού νομίσματος ή στη μονάδα αυτού του ιδίου του ευρώ. Με τη διάταξη αυτή οι συμβάσεις που εκφράζονται είτε σε μονάδες ευρώ είτε σε εθνικές νομισματικές μονάδες είναι εξίσου έγκυρες.

Το ίδιο ισχύει για τις νομοθετικές διατάξεις και τις λοιπές νομικές πράξεις.

Άρθρο 7

Το άρθρο αυτό αφορά αποκλειστικά τις νομικές πράξεις οι οποίες θεσπίστηκαν πριν από την 1.1.1999. Χωρίς τη διάταξη αυτή θα ήταν αβέβαιο

κατά πόσον π.χ. μια απαίτηση σε εθνικό νόμισμα στις 31.12.1998 θα μπορούσε να θεωρηθεί την 1.1.1999 ως απαίτηση εκφραζόμενη σε ευρώ ή ως απαίτηση εκφραζόμενη στην συγκεκριμένη εθνική νομισματική μονάδα.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, μία σύμβαση η οποία επιβάλλει υποχρέωση πληρωμής, για παράδειγμα, 100 γαλλικών φράγκων θα μετατραπεί την 1.1.1999 σε υποχρέωση πληρωμής του αντιστοίχου ποσού σε ευρώ (αυτό προκύπτει από το άρθρο 3), αλλά θα διατηρήσει τη νομισματική έκφραση των 100 γαλλικών φράγκων, τα οποία αποτελούν επιμέρους έκφραση του ευρώ. Μόνο μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου οι αναφορές των νομικών πράξεων σε εθνικές νομισματικές μονάδες θα θεωρούνται δυνάμει του άρθρου 14 αναφορές στη μονάδα ευρώ (και συνεπώς ως υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρωθούν σε μονάδες ευρώ).

Το άρθρο διατηρεί το ισχύον καθεστώς των εθνικών νομισματικών εκφράσεων των ποσών των νομικών πράξεων· δεν εμποδίζει τα συμβαλλόμενα μέρη μιας σύμβασης από το να συμφωνήσουν μεταβολή της νομισματικής έκφρασης του ποσού μιας σύμβασης, ή τον νομοθέτη από το να αλλάξει τη νομισματική έκφραση που προβλέπεται σε ένα νόμο. Ούτε θα έχει ως συνέπεια την παγιοποίηση εν γένει της νομοθεσίας.

Άρθρο 8

Το άρθρο αυτό επιφέρει ισορροπία μεταξύ της αρχής της «μη υποχρέωσης» και της αρχής της «μη απαγόρευσης», όπως προβλέπονται στο σενάριο αναφοράς που αποφάσισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης. Η πρώτη παράγραφος ορίζει ότι θα εξακολουθήσει να ισχύει η νομισματική έκφραση του ποσού στο οποίο αναφέρεται μία νομική πράξη, είτε πρόκειται για τη μονάδα ευρώ είτε για μία εθνική νομισματική μονάδα. Εξασφαλίζει ότι η νομισματική μονάδα η οποία προβλέπεται στη σχετική νομική πράξη (π.χ. σε μια σύμβαση, σε ένα νόμο) θα είναι αυτή η οποία θα χρησιμοποιείται κατά την εκτέλεση όλων των πράξεων (καταστάσεις κίνησης λογαριασμών, τιμολόγια, πληρωμές) που αφορούν την εν λόγω σύμβαση ή το νόμο. Συνεπώς η παράγραφος 1 εξασφαλίζει ότι κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των επομένων παραγράφων, οι οικονομικοί φορείς θα είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν μόνο τη μονάδα - είτε του ευρώ είτε του εθνικού νομίσματος - την οποία έχουν συμφωνήσει.

Επίσης η παράγραφος 1 ορίζει ότι οι νόμοι που προβλέπουν τη χρήση μιας νομισματικής μονάδας, π.χ. για τη δημοσίευση των λογαριασμών, θα πρέπει να εφαρμόζονται με βάση τη νομισματική μονάδα στην οποία αναφέρονται.

Η παράγραφος 1 δεν εμποδίζει φυσικά ένα χρεώστη, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχει ρητά συμφωνηθεί ότι η πληρωμή θα γίνει χωρίς την καταβολή μετρητών, να εξοφλήσει ένα χρέος που εκφράζεται σε μονάδες ευρώ με τραπεζογραμμάτια ή κέρματα στην εθνική νομισματική μονάδα η οποία αποτελεί το νόμιμο νόμισμα στον τόπο εκτέλεσης της συναλλαγής.

Η παράγραφος 2 παρέχει την ευχέρεια στους συμβαλλομένους να συμφωνήσουν για τη χρήση άλλης νομισματικής μονάδας εκτός εκείνης που αναφέρεται στη νομική πράξη επί της οποίας στηρίζεται η συμβατική τους σχέση.

Η τρίτη παράγραφος ενισχύει τη δυνατότητα ανταλλαγής μεταξύ του ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων για τις πληρωμές που πραγματοποιούνται με πίστωση ενός λογαριασμού. Παρέχει στο χρεώστη την ευχέρεια να εξοφλήσει την οφειλή του είτε σε ευρώ είτε στην εθνική νομισματική μονάδα η οποία προβλέπεται στη σύμβαση. Η διάταξη αυτή προβλέπει επίσης ρητά ότι μια τράπεζα η οποία δέχεται πληρωμή σε ένα λογαριασμό που τηρείται σε ευρώ, έχει το δικαίωμα να προβεί στην αναγκαία μετατροπή για την πίστωση του λογαριασμού στην αντίστοιχη εθνική νομισματική μονάδα, και αντιστρόφως, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου. Η διάταξη αφορά μόνο τις εγχώριες πληρωμές που πραγματοποιούνται σε ευρώ ή στην αντίστοιχη εθνική νομισματική μονάδα.

Η τέταρτη παράγραφος επιτρέπει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα για να ενισχύσουν τη χρήση του ευρώ σε δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις, ακόμα και αν τα μέτρα αυτά επιβάλλουν σε ορισμένους οικονομικούς φορείς να χρησιμοποιούν τη μονάδα ευρώ. Το πρώτο εδάφιο καλύπτει τις δημόσιες και τις ιδιωτικές οφειλές. Από την εφαρμογή της διάταξης αυτής εξαιρούνται οι οφειλές που δεν εκφράζονται σε τίτλους όπως οι τραπεζικοί λογαριασμοί, τα δάνεια, κ.τ.λ. Το δεύτερο εδάφιο καλύπτει τις οργανωμένες αγορές όπως ορίζονται στο άρθρο 1.

Με την πέμπτη παράγραφο, κλείνει ο κατάλογος των προβλεπομένων εξαιρέσεων από την αρχή της μη υποχρεωτικής εφαρμογής. Στο κείμενο γίνεται μνεία της παραγράφου 12 του σεναρίου αναφοράς που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης, στην οποία προβλέπεται ότι το «χρονικό πλαίσιο (όσον αφορά τη γενίκευση της χρήσης του ευρώ για τις πράξεις του δημοσίου τομέα) θα καθοριστεί από την κοινοτική νομοθεσία και ίσως να αφήνει κάποια ελευθερία στα κράτη μέλη.»

Η έκτη παράγραφος επιβεβαιώνει σε ό,τι αφορά τις νομοθετικές διατάξεις περί συμψηφισμού κ.τ.λ. ότι η μονάδα ευρώ και οι εθνικές νομισματικές μονάδες θα θεωρούνται ως η ίδια νομισματική μονάδα.

Άρθρο 9

Το άρθρο αυτό επιβεβαιώνει ότι τα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα θα παραμείνουν νόμιμο νόμισμα κατά τη μεταβατική περίοδο. Η υποχρεωτική κυκλοφορία τους περιορίζεται στο έδαφος επί του οποίου αποτελούσαν νόμιμο νόμισμα πριν από την έναρξη του τρίτου σταδίου. Το καθεστώς αυτό παύει να ισχύει το αργότερο έξι μήνες μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου (βλ. άρθρο 15).

Άρθρο 10

Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στις διατάξεις του άρθρου 105α της Συνθήκης. Η διατύπωση «θέτουν σε κυκλοφορία» δεν προδικάζει την απόφαση για το ποιος θα είναι ο εκδότης των τραπεζογραμματίων (η ΕΚΤ ή οι εθνικές κεντρικές τράπεζες). Τα τραπεζογραμμάτια σε ευρώ θα είναι το μόνο νόμιμο νόμισμα σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, σε αντιδιαστολή με τα εθνικά τραπεζογραμμάτια.

Άρθρο 11

Η παράγραφος αυτή καλύπτει τους κανόνες που αφορούν τα κέρματα. Δεδομένου ότι η Συνθήκη δεν κάνει καμμιά αναφορά στο καθεστώς νόμιμης κυκλοφορίας των κερμάτων, το άρθρο αυτό τους παρέχει αυτή την ιδιότητα. Το όριο για τα κέρματα υποχρεωτικής κυκλοφορίας καθορίζεται σε 50 κέρματα, ανεξάρτητα από την ονομαστική αξία της κάθε νομισματικής έκφρασης. Το άρθρο δεν αφορά τα δικαιώματα των κρατών μελών σχετικά με την κοπή κερμάτων συλλεκτικής αξίας ή αναμνηστικών κερμάτων.

Άρθρο 12

Το άρθρο αυτό αφορά την προστασία των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων κατά της παραχάραξης και της παραποίησης. Η διάταξη δεν θεσπίζει απευθείας κανόνες, αλλά υποχρεώνει τα κράτη μέλη να μεριμνούν για την επιβολή καταλλήλων κυρώσεων. Αυτό δεν αποκλείει την ανάληψη κοινών ενεργειών στο μέλλον, στο πλαίσιο είτε του πρώτου είτε του τρίτου πυλώνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 13

Στο άρθρο αυτό απαριθμούνται ορισμένες διατάξεις οι οποίες θα αρχίσουν να εφαρμόζονται μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου, είτε επί περιορισμένο είτε επί αόριστο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 14

Μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου παύουν να υπάρχουν οι εθνικές νομισματικές μονάδες. Το άρθρο επιβεβαιώνει ότι από την ημερομηνία αυτή οι αναφορές στις νομισματικές μονάδες των νομικών πράξεων οι οποίες θα υπάρχουν στο τέλος της μεταβατικής περιόδου θα μετατραπούν σε αναφορές στο ευρώ. Αυτό προκύπτει από τα άρθρα 2 και 3. Στο άρθρο αυτό διευκρινίζεται ότι η «μεταβολή της νομισματικής έκφρασης των ποσών» με την έννοια της επαναδιατύπωσης των νομικών πράξεων οι οποίες αναφέρονται ακόμα στις παλαιές νομισματικές μονάδες, δεν είναι αναγκαία για την εγκυρότητά τους. Ωστόσο ενδέχεται να υπάρχουν άλλοι λόγοι για

τους οποίους θα ήταν σκόπιμη ή ακόμα και απαραίτητη η μεταβολή της νομισματικής έκφρασης των ποσών. Οι αναφορές σε εθνικές νομισματικές μονάδες που υπάρχουν σε νόμους κ.τ.λ. θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν τυπικά εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από τους εθνικούς νομοθέτες.

Μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου, οι παλαιές εθνικές νομισματικές μονάδες δεν θα μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν εγκύρως για τη διατύπωση συμβάσεων, κ.τ.λ. δεδομένου ότι κάθε αναφορά σε παλαιά εθνική νομισματική μονάδα η οποία θα περιέχεται σε μια νέα σύμβαση θα θεωρείται αναφορά σε έναν όρο ο οποίος δεν αναγνωρίζεται πλέον από τη νομοθεσία περί νομίσματος.

Άρθρο 15

Σκοπός του άρθρου είναι να διευκολύνει στο τέλος της μεταβατικής περιόδου την ανταλλαγή των παλαιών τραπεζογραμματίων και κερμάτων με νέα. Τα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα μπορούν να συνεχίσουν να κυκλοφορούν ως νόμιμο νόμισμα επί έξι μήνες το πολύ μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου. Για μεγαλύτερη ευελιξία, τα κράτη μέλη μπορούν να συντομεύσουν την περίοδο αυτή ανάλογα με το πόσο γρήγορα μπορεί να πραγματοποιηθεί στο έδαφός της η μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα.

Άρθρο 16

Το άρθρο αυτό παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να αποφασίζουν για πόσο χρονικό διάστημα μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου θα συνεχίσουν να δέχονται τραπεζογραμμάτια και κέρματα τα οποία είχαν εκδώσει σε εθνικές νομισματικές μονάδες. Η διάρκεια του διαστήματος αυτού μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τους εθνικούς κανόνες και τις εθνικές πρακτικές. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να αποδέχονται επ' αόριστον τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε εθνικές νομισματικές μονάδες.

Πρόταση

κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες διατάξεις που

αφορούν την καθιέρωση του ευρώ

(ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ)

Πρόταση
κανονισμού του Συμβουλίου [ ]
σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την καθιέρωση του ευρώ

96/0249 (CNS)

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη:

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος,

Εκτιμώντας:

(1) ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο συνήλθε στη Μαδρίτη στις 15 και 16 Δεκεμβρίου 1995 επιβεβαίωσε ότι το τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης θα ξεκινήσει την 1.1.1999 όπως προβλέπεται στο άρθρο 109 Ι, παράγραφος 4 της Συνθήκης· ότι σύμφωνα με το άρθρο 109 Κ της Συνθήκης τα κράτη μέλη που θα υιοθετήσουν το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα είναι τα κράτη μέλη χωρίς παρέκκλιση·

(2) ότι αποφασίστηκε επίσης να ονομαστεί το ευρωπαϊκό νόμισμα «ευρώ»· ότι η ειδική ονομασία «ευρώ» θα χρησιμοποιείται αντί του γενικού όρου «ECU» που χρησιμοποιείται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Νομισματική Μονάδα· ότι το ευρώ ως νόμισμα των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση θα υποδιαιρείται σε 100 «cents»·

(3) ότι πρέπει να θεσπιστεί κανονισμός του Συμβουλίου ο οποίος θα καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τη χρήση του ευρώ βάσει του άρθρου 109 Λ, παράγραφος 4, τρίτη πρόταση της Συνθήκης αμέσως μόλις γίνει γνωστό ποια είναι τα κράτη μέλη χωρίς παρέκκλιση· ότι το Συμβούλιο κατά την εναρκτήρια ημερομηνία του τρίτου σταδίου σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, πρώτη πρόταση της Συνθήκης, θεσπίζει τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που καθορίζονται αμετάκλητα·

(4) ότι είναι αναγκαίο για την ομαλή λειτουργία της κοινής αγοράς και τη μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα να υπάρχει ασφάλεια δικαίου για τους συμμετέχοντες στην αγορά σε όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ, πολύ πριν την είσοδο στο τρίτο στάδιο·

(5) ότι το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, τρίτη πρόταση, το οποίο επιτρέπει στο Συμβούλιο, με ομόφωνη απόφαση των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση, να «λάβει τα λοιπά μέτρα που είναι αναγκαία για την ταχεία εισαγωγή ... του ενιαίου νομίσματος» μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση μόνο όταν θα αποφασισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 109 Ι, παράγραφος 4, ποιά κράτη μέλη πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση ενιαίου νομίσματος· ότι

είναι συνεπώς αναγκαίο να χρησιμοποιηθεί το άρθρο 235 ως νομική βάση για τις εν λόγω διατάξεις όπου υπάρχει επείγουσα ανάγκη ασφάλειας δικαίου·

(6) ότι το ECU όπως αναφέρεται στο άρθρο 109 Z της Συνθήκης και περιγράφεται στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94[1] θα σταματήσει να ορίζεται ως καλάθι νομισμάτων την 1η Ιανουαρίου 1999 και το ευρώ θα καταστεί αυτοτελές νόμισμα· ότι η απόφαση του Συμβουλίου που αφορά τη θέσπιση συναλλαγματικών ισοτιμιών δεν μεταβάλλει αυτή καθαυτή την εξωτερική ισοτιμία του ECU· ότι αυτό σημαίνει ότι ένα ECU με τη σύνθεση που έχει ως καλάθι νομισμάτων θα καταστεί ένα ευρώ· ότι συνεπώς ο κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94 καθίσταται άνευ ουσίας και πρέπει να καταργηθεί· ότι όταν στις νομικές πράξεις γίνεται αναφορά στο ECU δυνάμει του ιδιωτικού δικαίου, θεωρείται ότι τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν συμφωνήσει να αναφέρονται στο ECU κατά την εννοια του άρθρου 109Z της Συνθήκης και βάσει του ορισμού του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94· ότι οι διατάξεις περί συνεχείας των συμβάσεων μπορούν να παράσχουν ασφάλεια δικαίου στις αγορές μόνο αν τεθούν σε ισχύ το ταχύτερο δυνατόν·

(7) ότι είναι γενικώς παραδεδεγμένη νομική αρχή ότι η συνέχεια των νομικών πράξεων δεν επηρεάζεται από την εισαγωγή του νέου νομίσματος· ότι η αρχή της ελεύθερης σύναψης συμβάσεων πρέπει να τηρηθεί· ότι για να ενισχυθεί η ασφάλεια και η σαφήνεια του δικαίου πρέπει να επιβεβαιωθεί ρητά ότι η αρχή της συνέχειας των νομικών πράξεων και ιδίως των συμβάσεων θα ισχύει μεταξύ των παλαιών εθνικών νομισμάτων και του ευρώ και μεταξύ του ECU, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 109 Z της Συνθήκης και στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94 και του ευρώ· αυτό σημαίνει ειδικότερα ότι στην περίπτωση νομικών πράξεων με σταθερό επιτόκιο η εισαγωγή του ευρώ δεν θα μεταβάλει το ονομαστικό επιτόκιο που θα καταβάλει ο χρεώστης·

(8) ότι η ρητή επιβεβαίωση της αρχής της συνέχειας θα συμβάλει στην αναγνώριση της συνέχειας των συμβάσεων που υπάγονται στη δικαιοδοσία τρίτων χωρών·

(9) ότι ο όρος «σύμβαση» που χρησιμοποιείται για τον ορισμό των νομικών πράξεων θεωρείται ότι περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις γραπτές και προφορικές συμβάσεις, τις συμβάσεις που συνάπτονται σιωπηρά και τις συμβάσεις που απορρέουν από τη συμπεριφορά των μερών·

(10) ότι το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, πρώτη πρόταση της Συνθήκης θεσπίζει τις ισοτιμίες του ευρώ για κάθε ένα από τα εθνικά νομίσματα των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση· ότι οι ισοτιμίες αυτές θα χρησιμοποιούνται για κάθε μετατροπή μεταξύ του ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων ή μεταξύ

---

[1] Κανονισμός του Σύμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94 της 22ας Δεκεμβρίου 1994 σχετικά με την κωδικοποίηση της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά τον ορισμό του ECU μετά την έναρξη της ισχύος της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 350, 31.12.1994, σ. 27).

εθνικών νομισματικών μονάδων· ότι για κάθε μετατροπή μεταξύ εθνικών νομισματικών μονάδων θα χρησιμοποιείται ένας σταθερός αλγόριθμος·

(11) ότι για την καθιέρωση του ευρώ απαιτείται στρογγυλοποίηση των νομισματικών ποσών· ότι η έγκαιρη θέσπιση κανόνων στρογγυλοποίησης θα επιτρέψει την ορθή προετοιμασία και την ομαλή μετάβαση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση·

(12) ότι για να επιτευχθεί υψηλός βαθμός ακριβείας κατά τις πράξεις μετατροπής, οι τιμές μετατροπής θα πρέπει να ορισθούν με έξι σημαντικά ψηφία· ότι ως τιμή μετατροπής με έξι σημαντικά ψηφία νοείται η τιμή εκείνη η οποία αν διαβαστεί από τα αριστερά προς τα δεξιά και με αρχή το πρώτο μη μηδενικό ψηφίο θα έχει έξι ψηφία·

(13) ότι σύμφωνα με το άρθρο 109 ΣΤ, παράγραφος 6 της Συνθήκης ζητείται η γνώμη του ΕΝΙ όσον αφορά κάθε πρόταση κοινοτικής πράξης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς του.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

- ως «νομικές πράξεις» νοούνται οι νομοθετικές διατάξεις, οι διοικητικές πράξεις, οι δικαστικές αποφάσεις, οι συμβάσεις, οι μονομερείς δικαιοπραξίες, τα μέσα πληρωμών εκτός των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων, και άλλες πράξεις με έννομες συνέπειες·

- ως «τιμές μετατροπής» νοούνται οι αμετάκλητα καθορισμένες ισοτιμίες που θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, πρώτη πρόταση της Συνθήκης·

- ως «εθνικές νομισματικές μονάδες» νοούνται οι νομισματικές μονάδες των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση, όπως οι μονάδες αυτές περιγράφονται στην αντίστοιχη νομοθεσία περί νομίσματος κάθε χώρας την ημέρα που προηγείται της έναρξης του πρώτου σταδίου·

- ως «μονάδα ευρώ» νοείται η μονάδα του ενιαίου νομίσματος που θεσπίζεται από τα κράτη μέλη χωρίς παρέκκλιση την 1.1.1999·

Άρθρο 2

(1) Από την 1.1.1999 κάθε αναφορά στο ECU που περιέχεται σε μία νομική πράξη, όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 109 Z της Συνθήκης και στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94, αντικαθίσταται από αναφορά στο ευρώ με αναλογία ένα ευρώ προς ένα ECU. Οι αναφορές μιας νομικής πράξης στο ECU χωρίς τον ορισμό αυτό θεωρούνται αναφορές στο ECU όπως προβλέπεται στο άρθρο 109 Z ΕΚ και στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94.

(2) Ο κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 3320/94 καταργείται από την 1.1.999.

Άρθρο 3

Η εισαγωγή του ευρώ δεν θα μεταβάλει τους όρους των νομικών πράξεων ούτε απαλλάσσει ούτε δικαιολογεί τη μη εκτέλεση των υποχρεώσεων δυνάμει των νομικών πράξεων, ούτε παρέχει μονομερώς το δικαίωμα σε έναν συμβαλλόμενο να μεταβάλει ή να καταγγείλει μία νομική πράξη. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται με την επιφύλαξη κάθε άλλης ρύθμισης την οποία ενδέχεται να έχουν συμφωνήσει οι αντισυμβαλλόμενοι.

Άρθρο 4

(1) Οι τιμές μετατροπής που θεσπίζονται αφορούν την τιμή ενός ευρώ εκφραζομένου σε κάθε ένα εθνικό νόμισμα των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση. Θεσπίζονται με έξι σημαντικά ψηφία.

(2) Οι τιμές μετατροπής δεν στρογγυλοποιούνται ούτε μπορούν να παραλείπονται δεκαδικά ψηφία κατά τη μετατροπή.

(3) Οι τιμές μετατροπής χρησιμοποιούνται για μετατροπές και προς τις δύο κατευθύνσεις μεταξύ της μονάδας ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων. Δεν χρησιμοποιούνται οι αντίστροφοι συντελεστές που προκύπτουν από τις τιμές μετατροπής.

(4) Τα νομισματικά ποσά που μετατρέπονται από μία εθνική νομισματική μονάδα σε άλλη, μετατρέπονται πρώτα σε ένα νομισματικό ποσό εκφραζόμενο σε μονάδες ευρώ, στρογγυλοποιημένο σε τρία τουλάχιστον δεκαδικά ψηφία, και στη συνέχεια μετατρέπονται σε άλλη εθνική νομισματική μονάδα.

Άρθρο 5

Τα προς καταβολή ή καταλογιζόμενα νομισματικά ποσά που προκύπτουν από τη στρογγυλοποίηση μετά τη μετατροπή σε μονάδες ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 4, στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω ή προς τα κάτω προς το πλησιέστερο cent. Τα νομισματικά ποσά που μετατρέπονται σε εθνική νομισματική μονάδα

στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω ή προς τα κάτω προς την πλησιέστερη υποδιαίρεση ή ελλείψει υποδιαίρεσης προς την πλησιέστερη μονάδα, ή ανάλογα με τις εθνικές πρακτικές σε πολλαπλάσιο ή κλάσμα της υποδιαίρεσης ή της εθνικής νομισματικής μονάδας. Αν το αποτέλεσμα από την εφαρμογή της τιμής μετατροπής είναι ακριβώς το μισό μιας μονάδας ή μιας υποδιαίρεσης, τότε το ποσό στρογγυλοποιείται.

Άρθρο 6

Ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ την επόμενη μέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα.

Ο κανονισμός αυτός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

(ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ)

Πρόταση
κανονισμού του Συμβουλίου [ ]
για την καθιέρωση του ευρώ

96/0250 (CNS)

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, τρίτη πρόταση,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Εκτιμώντας:

(1) Ότι ο παρών κανονισμός καθορίζει διατάξεις της νομοθεσίας περί νομίσματος των κρατών μελών τα οποία υιοθέτησαν το ευρώ· ότι οι διατάξεις που αφορούν τη συνέχεια των συμβάσεων, την αντικατάσταση των αναφορών των νομικών πράξεων στο ECU με αναφορές στο ευρώ και τη στρογγυλοποίηση έχουν ήδη θεσπισθεί με τον κανονισμό του Συμβουλίου [...]· ότι θα πρέπει να εξετασθούν, αν αυτό απαιτείται, άλλα μέτρα που εμπίπτουν σε άλλους τομείς της νομοθεσίας, όπως εκείνα που αφορούν τη διπλή αναγραφή των τιμών, και την προμήθεια μετατροπής·

(2) ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στη Μαδρίτη στις 15 και 16 Δεκεμβρίου 1995 αποφάσισε ότι η ονομασία που θα δοθεί στο ευρωπαϊκό νόμισμα θα είναι «ευρώ»· ότι η ειδική ονομασία «ευρώ» θα χρησιμοποιείται αντί του γενικού όρου «ECU» ο οποίος χρησιμοποιείται στη Συνθήκη για την ευρωπαϊκή νομισματική μονάδα· ότι το ευρώ ως νόμισμα των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση υποδιαιρείται σε «cents»· ότι η ονομασία «cent» δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν παραλλαγές του όρου αυτού στη συνήθη πρακτική·

(3) ότι το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, τρίτη πρόταση της Συνθήκης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την ταχεία εισαγωγή του ευρώ πέραν της θέσπισης των τιμών μετατροπής·

(4) ότι όταν δυνάμει του άρθρου 109 Κ, παράγραφος 2 της Συνθήκης ένα κράτος μέλος καθίσταται κράτος μέλος χωρίς παρέκκλιση, το Συμβούλιο λαμβάνει σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 5 της Συνθήκης τα λοιπά μέτρα που είναι αναγκαία για την ταχεία εισαγωγή του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος·

(5) ότι βάσει του άρθρου 109 Λ, παράγραφος 4 της Συνθήκης το Συμβούλιο θεσπίζει κατά την εναρκτήρια ημερομηνία του τρίτου σταδίου τις ισοτιμίες που καθορίζονται αμετάκλητα για τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών και με τις οποίες αμετάκλητες ισοτιμίες θα τα αντικαταστήσει το ευρώ·

(6) ότι λόγω της έλλειψης κινδύνου συναλλάγματος τόσο μεταξύ της μονάδας ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων, όσο και μεταξύ των εν λόγω εθνικών νομισματικών μονάδων, οι νομοθετικές διατάξεις ερμηνεύονται αναλόγως·

(7) ότι ο όρος «σύμβαση» που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των νομικών πράξεων θεωρείται ότι περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις γραπτές και προφορικές συμβάσεις, τις συμβάσεις που συνάπτονται σιωπηρά και τις συμβάσεις που απορρέουν από τη συμπεριφορά των αντισυμβαλλομένων·

(8) ότι για να προετοιμασθεί η ομαλή μετάβαση στο ευρώ απαιτείται μεταβατική περίοδος από τη στιγμή κατά την οποία το ευρώ θα υποκαταστήσει τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών μέχρι την εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ· ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής οι εθνικές νομισματικές μονάδες θα ορίζονται ως επιμέρους εκφράσεις του ευρώ· ότι συνεπώς θεσπίζεται νομική ισοδυναμία μεταξύ της μονάδας ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων·

(9) ότι το ευρώ είναι η λογιστική μονάδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και των κεντρικών τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών· ότι αυτό δεν εμποδίζει τις εθνικές κεντρικές τράπεζες να τηρούν λογαριασμούς στην εθνική τους νομισματική μονάδα κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, κυρίως για το προσωπικό τους και για τη δημόσια διοίκηση·

(10) ότι κατά τη μεταβατική περίοδο οι νομικές πράξεις μπορούν να συντάσσονται εγκύρως σε ευρώ ή σε εθνικές νομισματικές μονάδες· ότι, αν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να τηρούν την σε εθνικό νόμισμα έκφραση των ποσών των νομικών πράξεων κατά την εκτέλεση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται από τις πράξεις αυτές· ότι για να εξασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών πρέπει να προβλεφθούν εξαιρέσεις από τον εν λόγω γενικό κανόνα· ότι για να επιτραπεί, όπου απαιτείται, η μετονομασία των εκκρεμών οφειλών σε ευρώ και η αλλαγή της λογιστικής μονάδας των λειτουργικών διαδικασιών των οργανωμένων αγορών, τα κράτη μέλη πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα·

(11) ότι στις συναλλαγές με το δημόσιο τομέα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τη χρήση της μονάδας ευρώ, αλλά ότι για να την επιβάλουν θα πρέπει να υπάρχει κοινοτική νομοθεσία·

(12) ότι σύμφωνα με το άρθρο 105 Α της Συνθήκης το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα για την εναρμόνιση της ονομαστικής αξίας και των τεχνικών προδιαγραφών όλων των κερμάτων·

(13) ότι τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα πρέπει να προστατευθούν από τον κίνδυνο παραχάραξης·

(14) ότι τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα που εκφράζονται σε εθνικές νομισματικές μονάδες θα απωλέσουν το καθεστώς του νομίμου χρήματος το αργότερο έξι μήνες μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου· ότι για πρακτικούς λόγους ενδέχεται να χρειαστεί να κυκλοφορήσουν τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ λίγο νωρίτερα από το τέλος της μεταβατικής περιόδου·

(15) ότι από το πέρας της μεταβατικής περιόδου οι αναφορές που περιέχουν οι νομικές πράξεις και ισχύουν κατά το τέλος της μεταβατικής περιόδου θα θεωρούνται ως αναφορές στο ευρώ με τις αντίστοιχες τιμές μετατροπής· ότι δεν απαιτείται συνεπώς για την επίτευξη του αποτελέσματος αυτού ουσιαστική μεταβολή της νομισματικής έκφρασης των ποσών των υπαρχουσών νομικών πράξεων· ότι οι κανόνες στρογγυλοποίησης που καθορίστηκαν στον κανονισμό του Συμβουλίου [...] ισχύουν επίσης για τις μετατροπές που θα γίνουν στο τέλος της μεταβατικής περιόδου ή μετά τη μεταβατική περίοδο· ότι για λόγους σαφήνειας θα ήταν σκόπιμο να λάβει χώρα η υλική μεταβολή της νομισματικής έκφρασης των ποσών το ταχύτερο δυνατόν· ότι από το τέλος της μεταβατικής περιόδου οι παλαιές εθνικές νομισματικές μονάδες δεν θα μπορούν πλέον εγκύρως να χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση νέων νομικών πράξεων·

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Μέρος Ι

ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

- ως «συμμετέχοντα κράτη μέλη» νοούνται «οι χώρες Α, Β ...)

- ως «νομικές πράξεις» νοούνται οι νομοθετικές διατάξεις, οι διοικητικές πράξεις, οι δικαστικές αποφάσεις, οι συμβάσεις, οι μονομερείς δικαιοπραξίες, τα μέσα πληρωμών εκτός των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων, και άλλες πράξεις με έννομες συνέπειες.

- ως «τιμές μετατροπής» νοούνται οι αμετάκλητα καθορισμένες τιμές μετατροπής που θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ, παράγραφος 4, πρώτη πρόταση της Συνθήκης.

- ως «μονάδα ευρώ» νοείται η νομισματική μονάδα που ορίζεται στη δεύτερη πρόταση του άρθρου 2.

- ως «εθνικές νομισματικές μονάδες» νοούνται οι μονάδες των νομισμάτων των συμμετεχόντων κρατών μελών όπως οι μονάδες αυτές ορίζονται στην

αντίστοιχη νομοθεσία περί νομίσματος την ημέρα πριν από την έναρξη του τρίτου σταδίου.

- ως «μεταβατική περίοδος» νοείται η περίοδος που ξεκινά την 1.1.1999 και τελειώνει στις 31.12.2001 το αργότερο.

- ως «οργανωμένες αγορές» νοούνται οι αγορές στις οποίες εκτελούνται συνήθεις εργασίες ανταλλαγής, συμψηφισμού και διακανονισμού που αφορούν τα μέσα που απαριθμούνται στο τμήμα Β της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ[2] για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών και οι οποίες περιλαμβάνουν συστήματα ανταλλαγής και συμψηφισμού μέσων πληρωμής.

Μέρος ΙΙ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩ

Άρθρο 2

Το νόμισμα των συμμετεχόντων κρατών μελών είναι το ευρώ. Η νομισματική μονάδα είναι ένα ευρώ. Ένα ευρώ υποδιαιρείται σε εκατό cent.

Άρθρο 3

Το ευρώ αντικαθιστά τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών με τις τιμές μετατροπής.

Άρθρο 4

Το ευρώ είναι η λογιστική μονάδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και των κεντρικών τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών.

---

2 Οδηγία του Συμβουλίου 93/22/ΕΟΚ της 10ης Μαΐου 1993 για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών (ΕΕ L 141, 11.6.1993, s. 27).

Μέρος ΙΙΙ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 5

Τα άρθρα 6 έως 9 ισχύουν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 6

(1) Το ευρώ διαχωρίζεται επίσης στις εθνικές νομισματικές μονάδες με τις αντίστοιχες τιμές μετατροπής. Όλες οι υποδιαιρέσεις των μονάδων αυτών διατηρούνται. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού συνεχίζει να ισχύει η νομοθεσία περί νομίσματος των συμμετεχόντων κρατών μελών.

(2) Όταν σε μία νομική πράξη γίνεται αναφορά σε εθνική νομισματική μονάδα, η αναφορά αυτή είναι το ίδιο έγκυρη όπως εάν αφορούσε τη μονάδα ευρώ.

Άρθρο 7

Η αντικατάσταση των νομισμάτων των συμμετεχόντων κρατών μελών από το ευρώ δεν μπορεί αυτή καθαυτή να μεταβάλει τη νομισματική έκφραση των ποσών των νομικών πράξεων που ισχύουν κατά την ημέρα της αντικατάστασης.

Άρθρο 8

(1) Οι διαδικασίες που εκτελούνται δυνάμει νομικών πράξεων που προβλέπουν τη χρησιμοποίηση εθνικών νομισματικών μονάδων, εκτελούνται στη συγκεκριμένη εθνική νομισματική μονάδα. Οι διαδικασίες που εκτελούνται δυνάμει νομικών πράξεων που προβλέπουν τη χρήση της μονάδας ευρώ, εκτελούνται στη μονάδα ευρώ.

(2) Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν με την επιφύλαξη κάθε άλλης συμφωνίας στην οποία ενδέχεται να έχουν προβεί οι αντισυμβαλλόμενοι.

(3) Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, κάθε ποσό που εκφράζεται είτε σε μονάδα ευρώ είτε στην εθνική νομισματική μονάδα ενός συγκεκριμένου συμμετέχοντος κράτους μέλους και καταβάλλεται εντός του κράτους μέλους αυτού με πίστωση του λογαριασμού του πιστωτή, μπορεί να καταβληθεί από τον οφειλέτη είτε σε μονάδες ευρώ είτε στη συγκεκριμένη εθνική νομισματική μονάδα. Το ποσό μπορεί να μεταφερθεί σε πίστωση του λογαριασμού του πιστωτή στην έκφραση του νομίσματος στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός, ενώ η μετατροπή πραγματοποιείται με τις τιμές μετατροπής.

(4) Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, κάθε συμμετέχον κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία προκειμένου:

- να μεταβάλει τη νομισματική έκφραση των εκκρεμών οφειλών από τις εθνικές νομισματικές μονάδες σε μονάδες ευρώ· η διάταξη αυτή ισχύει για τις ομολογίες και τις οφειλές με τη μορφή τίτλων.

- να επιτρέψει στις οργανωμένες αγορές να αλλάξουν τη λογιστική μονάδα των λειτουργικών διαδικασιών τους από τις εθνικές νομισματικές μονάδες σε μονάδες ευρώ.

(5) Οι άλλες διατάξεις πλην εκείνων της παραγράφου 4 που επιβάλλουν τη χρησιμοποίηση της μονάδας ευρώ θεσπίζονται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται από την κοινοτική νομοθεσία.

(6) Οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις που επιτρέπουν ή επιβάλλουν συμψηφισμό, αντιστάθμιση ή τεχνικές με ανάλογο αποτέλεσμα εφαρμόζονται στις νομισματικές υποχρεώσεις, ανεξάρτητα από τη νομισματική τους έκφραση, αν η νομισματική αυτή έκφραση είναι σε ευρώ ή σε εθνικές νομισματικές μονάδες, ενώ η μετατροπή πραγματοποιείται στις καθορισμένες τιμές μετατροπής.

Άρθρο 9

Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα που εκφράζονται σε εθνικές νομισματικές μονάδες διατηρούν το καθεστώς του νομίμου νομίσματος που είχαν την τελευταία ημέρα πριν την έναρξη του τρίτου σταδίου εντός των εδαφικών τους ορίων.

Μέρος IV

ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

Άρθρο 10

Το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου του 2002, η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες των συμμετεχόντων κρατών μελών θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια σε ευρώ. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 15 τα τραπεζογραμμάτια αυτά είναι τα μόνα τραπεζογραμμάτια που αποτελούν νόμιμο νόμισμα σε όλα τα εν λόγω κράτη μέλη.

Άρθρο 11

Το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου 2002, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εκδίδουν κέρματα σε ευρώ ή σε cent με την ονομαστική αξία και τις τεχνικές προδιαγραφές που θεσπίζει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 105 Α, παράγραφος 2, δεύτερη πρόταση της Συνθήκης. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 15, τα κέρματα αυτά είναι τα μόνα που αποτελούν νόμιμο νόμισμα σε όλα τα εν λόγω κράτη μέλη. Εκτός από

την εκδίδουσα αρχή και τα πρόσωπα που προβλέπει συγκεκριμένα η εθνική νομοθεσία των εκδιδόντων κρατών μελών, κανείς δεν έχει την υποχρέωση να αποδεχθεί άνω των πενήντα κερμάτων σε κάθε πληρωμή.

Άρθρο 12

Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την επιβολή καταλλήλων κυρώσεων κατά της παραχάραξης και παραποίησης τραπεζογραμματίων και κερμάτων.

Μέρος V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Τα άρθρα 14 έως 16 εφαρμόζονται από το τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 14

Όταν σε νομικές πράξεις που υφίστανται στο τέλος της μεταβατικής περιόδου γίνεται αναφορά σε εθνικές νομισματικές μονάδες, οι αναφορές αυτές θεωρούνται αναφορές στη μονάδα ευρώ βάσει των αντιστοίχων τιμών μετατροπής και με την εφαρμογή των κανόνων στρογγυλοποίησης που προβλέπονται στον κανονισμό του Συμβουλίου [...]

Άρθρο 15

Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα που εκφράζονται σε εθνικές νομισματικές μονάδες όπως προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, εξακολουθούν να αποτελούν νόμιμο νόμισμα εντός των εδαφικών τους ορίων επί έξι μήνες το αργότερο μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου· η περίοδος αυτή μπορεί να συντομευθεί με τη θέσπιση εθνικής νομοθεσίας.

Άρθρο 16

Σύμφωνα με τη νομοθεσία ή τις πρακτικές των συμμετεχόντων κρατών μελών, οι αντίστοιχοι εκδότες τραπεζογραμματίων και κερμάτων θα συνεχίσουν να αποδέχονται έναντι του ευρώ τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα τα οποία εξέδωσαν παλαιότερα με βάση τις καθορισμένες τιμές μετατροπής.

Μέρος IV

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 17

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1999.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Χρηματοπιστωτικό δελτίο

Οι παρούσες προτάσεις δεν έχουν επίδραση στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Παράρτημα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Τα δύο σχέδια κανονισμών θα έχουν άμεση επίδραση σε όλους τους πολίτες και όλους τους τομείς της οικονομίας. Ιδιαίτερη σημασία θα έχουν για τον τραπεζικό τομέα και το διανεμητικό εμπόριο, όπου οι πολίτες θα αντιμετωπίσουν τα άμεσα εμπορικά αποτελέσματα των αλλαγών αυτών.

Η σοβαρότητα των προσαρμογών προς τη νέα κατάσταση τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιήσουν οι επιχειρήσεις ποικίλλει. Το κόστος προσαρμογής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ενδέχεται να αποδειχθεί αναλογικά υψηλότερο αν η μετάβαση δεν προγραμματισθεί αρκετά έγκαιρα. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τους εκπροσώπους των τομέων αυτών προκειμένου να επισημάνει με μεγαλύτερη ακρίβεια τα ενδεχόμενα προβλήματα.

ISSN 0254-1483

COM(96) 499 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR 09 10 01

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-96-524-GR-C

ISBN 92-78-10377-2

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο

33